

STYRANDE DOKUMENT

Datum 2024-12-06

Version 1.0

Verksamhetsplan för Södra sjukvårdsregionen 2025–2027

Utgångspunkter och mål

Södra sjukvårdsregionen består av regionerna Blekinge, Kronoberg, Skåne och södra Halland. Samarbetsprojekt inom Södra sjukvårdsregionen omfattar dock ofta hela Halland. Arbetet inom Södra sjukvårdsregionen bygger på regionernas vilja att skapa förutsättningar för samverkan och samarbete och bygger på Södra regionvårdsnämndens Samverkansavtal.

Intresset för Södra sjukvårdsregionen som en arena för utveckling av gemensamma områden är fortsatt stort. Initiativen kommer såväl från regionerna som från sjukvårdsregional och nationell nivå. Exempel på det senare är sjukvårdshuvudmännens överenskommelse om nationell struktur för kunskapsstyrning inklusive sjukvårdsregionala cancercentrum samt Socialstyrelsens uppdrag avseende nivåstrukturer av den nationellt högspecialiserade vården.

Södra sjukvårdsregionen ska genom samverkan och samarbete sträva efter jämlik och god vård med hög kvalitet och tillgänglighet. Förhållningssättet ska bygga på tillit och respekt.

De övergripande målen är

- att tillvarata och utveckla gemensamma intressen och att effektivt utnyttja resurserna inom hela sjukvårdsregionen
- att erbjuda tillgänglig, säker, jämlik och kunskapsbaserad vård
- att bedriva högspecialiserad vård som en gemensam angelägenhet för hela sjukvårdsregionen
- att via regionerna samverka med kommunerna för att främja hälsan hos invånarna i sjukvårdsregionen
- att samverka kring klinisk forskning, utveckling, utbildning och kompetensförsörjning.

Utveckling framåt

För att möta framtida behov genomgår hälso- och sjukvården stora omställningar nationellt, sjukvårdsregionalt och inom varje region. Nationellt pågår arbetet med nationell högspecialiserad vård (NHV), ett aktuellt och viktigt område. Nationell högspecialiserad vård

bedrivs vid ett till fem sjukhus efter tillstånd från Socialstyrelsen. Vilka sjukhus som ska få tillstånd beslutas av nämnden för nationell högspecialiserad vård.

Den sjukvårdsregionala nivåstruktureringen är sedan tidigare ett utvecklingsområde. Det innebär samordning av verksamheter till enheter där en tillräcklig volym, hög vårdkvalitet och en kostnadseffektiv verksamhet kan garanteras. Centralisering såväl som decentralisering av verksamheter ska genomföras efter behov och förutsättningar.

En förflyttning till Nära vård pågår i samtliga regioner. Personcentrering som förhållningssätt och arbetssätt är, tillsammans med samverkan mellan kommuner och regioner, två av de framgångsfaktorer som har identifierats i förflyttningen. Det är viktigt att säkerställa att kunskapsstyrning och omställning till nära vård samverkar för att skapa ett bättre hälso- och sjukvårdssystem för framtiden.

Andra stora omställningar inkluderar bland annat nya vårdadministrativa system, nya byggnationer och investeringar. För att fatta kostnadseffektiva beslut krävs noggrann planering med samverkan över regiongränserna. Södra sjukvårdsregionen ska stimulera till samarbete kring områden som berör den omställning som pågår och södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att aktuella och angelägna frågor lyfts för diskussion i Södra sjukvårdsregionens ledningsgrupp och i Södra regionvårdsnämnden.

Kommunikation

Välfungerande kommunikation som bidrar till att verksamhetsmålen uppnås är en förutsättning för samarbetet inom Södra sjukvårdsregionen. Som grund för kommunikationen inom sjukvårdsregionen finns en gemensam kommunikationsstrategi som tydliggör viktiga principer och beskriver roller och ansvar. Grunderna har lagts för att ytterligare förstärka kommunikationsarbetet inom Södra sjukvårdsregionen. Arbetet fortgår utifrån ny kommunikationsstrategi med följande mål:

Kommunikation ska

- bidra till att driva utveckling och förändring utifrån verksamhetens mål
- underlätta samverkan och beslutsfattande
- förtydliga Södra sjukvårdsregionens uppdrag
- vara målgruppsanpassad och alltid tillgänglighetsanpassad.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att behovet av kommunikation från Södra sjukvårdsregionens olika verksamheter tillgodoses.

[Kommunikationsstrategi \(pdf\)](#)

Ledning och styrning

Ambitionen är att öka vårt gemensamma arbete som utgår från gemensamma värderingar och synen på Södra sjukvårdsregionen som ett system inom vilket vi solidariskt hjälper varandra. Att tillsammans utveckla och erbjuda jämlik hälso- och sjukvård till invånarna kräver ett tydligt ledarskap, tillit, delaktighet, långsiktighet och förmåga till samsyn över organisatoriska gränser.

Ledningsgrupp

Södra sjukvårdsregionens ledningsgrupp består av tjänstemän från samtliga regioner och representerar tjänstemannadelen av regionernas gemensamma ledning. Direktören på Södra sjukvårdsregionens kansli är ordförande i ledningsgruppen.

Styrgrupper

Södra sjukvårdsregionens ledningsgrupp kan tillsätta eller avveckla styrgrupper vid behov. Befintliga styrgrupper är Styrgrupp för Chefsamråd/Samarbete för bättre vård, Styrgrupp för kunskapsstyrning och Styrgrupp för RCC Syd som arbetar på uppdrag av Södra sjukvårdsregionens ledningsgrupp.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- styrgrupperna arbetar utifrån fastställda uppdrag

Chefsamråd

Chefsamråden har till uppgift att stärka det operativa samarbetet i Södra sjukvårdsregionen för att uppnå och vidmakthålla en god och jämlik vård. Södra sjukvårdsregionen ska genom chefsamråden skapa arenor för erfarenhetsutbyte, lärande och samverkan mellan chefer i regionerna.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- befintliga chefsamråd stöds och utvecklas
- chefsamråd inrättas eller avvecklas vid behov
- chefsamråden är införstådda med sitt uppdrag
- chefsamråden stimuleras, bland annat genom att samla till forum för diskussion och erfarenhetsutbyte

Samverkansområden

Samarbete för bättre vård

Inom ramen för "Samarbete för bättre vård" skapas förutsättningar för god, tillgänglig och jämlik vård inom olika områden och arbetet har pågått sedan 2017. Regionerna Blekinge, Halland, Kronoberg och Skåne samarbetar för att möta framtidens utmaningar inom hälso- och sjukvården. Målet är att skapa bättre vård med hög kvalitet och öka tillgängligheten för patienten. I samarbetet ingår även att arbeta med kompetensförsörjning och utbildningsinsatser. För varje projekt tillsätts en sjukvårdsregional arbetsgrupp som tar fram förslag som kan innebära att vårdverksamheter flyttas mellan sjukhus inom sjukvårdsregionen. Slutrapporter med förslag till åtgärder godkänns av Ledningsgruppen för Södra sjukvårdsregionen och rekommenderas av Södra regionvårdsnämnden för vidare beslut och verkställande inom respektive region.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- pågående projekt slutförs och rapporteras
- uppföljning av slutrapporterade projekt genomförs inom relevant tidsperiod
- arbetet med att implementera förslag från slutrapporterade projekt, i samråd med regionerna, följs upp och ges stöd
- projekt initieras eller avslutas utifrån förutsättningar som identifieras av ledningsgrupp, chefsamråd eller andra intressenter
- förankring och beslut sker i varje region innan projektstart
- pågående och slutrapporterade projekt ska enligt beslutad process rapporteras till Ledningsgrupp för Södra sjukvårdsregionen och Södra regionvårdsnämnden.
- arbetet inom beslutade råd och samverkansgrupper ska stödjas och följas upp.

Kunskapsstyrning

Systemet för kunskapsstyrning har sin grund i en överenskommelse från 2017 mellan samtliga regioner i Sverige om att gemensamt bygga system för kunskapsstyrning för hälso- och sjukvården. Denna överenskommelse förnyades 2022. Systemet med kunskapsstyrning syftar till att åstadkomma en jämlik, god och resurseffektiv vård. En viktig förutsättning för det sjukvårdsregionala arbetet med kunskapsstyrning är att samtliga regioner inom Södra sjukvårdsregionen deltar och medverkar i arbetet.

Den nationella delen av systemet består av 26 nationella programområden (NPO) med tillhörande nationella arbetsgrupper (NAG) samt ett antal nationella samverkansgrupper (NSG). Regionerna har förbundit sig att arbeta utifrån en gemensam vision och samarbeta inom den gemensamma strukturen.

Södra sjukvårdsregionen är värdregion för fyra programområden. Detta innebär särskilt ansvar för processledning, kommunikation, uppföljning och analys. För att samverka med den nationella strukturen tillsätter Södra sjukvårdsregionen sjukvårdsregionala programområden (RPO) och samverkansgrupper (RSG). Inom ramen för kunskapsstyrning ska även kommunperspektivet beaktas. Intentionerna i den nationella utvecklingsplanen (bland annat "utvecklingsplan 2023–2027") för kunskapsstyrning ska utgöra grunden för den sjukvårdsregionala utvecklingen.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- den sjukvårdsregionala strukturen för kunskapsstyrning vidareutvecklas och samverkar med lokal och nationell struktur. Detta innebär bland annat att de sjukvårdsregionala grupperna (RPO, RSG) ska vara funktionella och adekvat sammansatta för uppdraget. Kansliresurser ska fungera som kontaktpersoner till de sjukvårdsregionala grupperna samt vid behov ge vägledning i det nationella systemet för kunskapsstyrning. En sjukvårdsregional styrgrupp, ledd från Södra sjukvårdsregionens kansli, med representanter för respektive region ska delta i arbetet
- värds kapsåtagandet för styrning och ledning av utsedda NPO upprätthålls. Detta innebär bland annat att processledare inom kunskapsstyrningen ska stödjas i sitt arbete genom fortsatta regelbundna möten i sjukvårdsregionalt nätverk
- Södra sjukvårdsregionen är representerad i nationella ledningsforum till exempel styrgruppen, samordnargruppen, beredningsgruppen samt nationella nätverket för kommunikation
- utredning sker angående framtida samfinansiering av värds kapsåtagandet
- utredning sker om huruvida det bör finnas en samfinansiering för centralt personuppgiftsansvarig myndighet (CPUA) inom Södra sjukvårdsregionen.

Gemensamma verksamheter

De gemensamma verksamheterna finansieras solidariskt av regionerna. Utgångspunkten ska vara att samtliga regioner är överens om fördelarna med en sådan lösning och att motsvarande samverkan inte kan genomföras lika bra eller bättre på annat sätt.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- verksamheterna erbjuder sina tjänster till samtliga regioner och att det finns kontaktpersoner från varje region inom de områden där det är av värde
- verksamheterna levererar och har fokus på det som förväntas och efterfrågas enligt uppdragsbeskrivningen
- uppdragen för verksamheterna är aktuella och uppdaterade
- verksamhetsberättelse och verksamhetsplan lämnas in årligen. kansliet och ledningsgruppen är mottagare och har ett uppföljningsansvar gällande den gemensamma verksamheten och dess ekonomi.

Regionalt cancercentrum Syd

Regionalt cancercentrum Syd (RCC Syd) är en gemensam verksamhet som är solidariskt finansierad vars uppdrag beskrivs i ett av Södra regionvårdsnämnden fastställt ägardirektiv. RCC Syd ansvarar för att samordna, stödja och följa upp insatserna i Södra sjukvårdsregionens cancerplan samt de årliga överenskommelserna mellan staten och SKR för utveckling av cancervården. RCC Syd rapporterar, via särskild styrgrupp, till ledningsgruppen i Södra sjukvårdsregionen.

[Ägardirektiv till Regionalt cancercentrum Syd \(pdf\)](#)

[Cancerplan för Södra sjukvårdsregionen 2023–2025 \(pdf\)](#)

Nationell högspecialiserad vård

Högspecialiserad vård av god kvalitet ska erbjudas alla invånare i sjukvårdsregionen inom rimlig tid. Regionerna ska samverka kring, och gemensamt utnyttja, resurser för högspecialiserad vård vare sig den bedrivs på Skånes universitetssjukhus eller på annat sjukhus i Södra sjukvårdsregionen. Regionerna ska i första hand vända sig till enheter inom Södra sjukvårdsregionen för högspecialiserad vård. Södra sjukvårdsregionen ska aktivt delta i arbetet med Nationell högspecialiserad vård (NHV) och i samverkan ansöka om sådan vård när förutsättningar för detta finns.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- tillgängligheten inom högspecialiserad vård kontinuerligt ska utvärderas och redovisas och vara en angelägenhet för hela Södra sjukvårdsregionen
- processer för remissvar och ansökan om NHV fortlöpande ska utvärderas och vid behov revideras
- förutsättningar skapas för att NHV tilldelas enheter inom Södra sjukvårdsregionen vilket innebär att samverkan och vid behov omfördelning av verksamhet behöver planeras och genomföras
- förutsättningar skapas så att regionerna i första hand kan vända sig till enheter inom Södra sjukvårdsregionen för högspecialiserad vård.

Kompetensförsörjning

Regionala vårdkompetensrådet Södra bildades våren 2021. Rådet syftar till att stärka samarbetet mellan parterna kommuner, regioner och lärosäten i södra Sverige om hälso- och sjukvårdens vårdkompetensförsörjning. Regionala vårdkompetensrådet Södras uppdrag utgår ifrån framtagna verksamhetsplaner.

Rådet arbetar med att inkludera Nationella vårdkompetensrådets nationella plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning. Den nationella planen består av 25 förslag till insatser för att förbättra kompetensförsörjningen i Sverige.

Rådet har tre prioriterade områden för verksamhetsperioden 2024–2026:

1. Verksamhetsförlagd utbildning i förnyelse
2. Förtydligad dataanalys om vårdkompetensförsörjning
3. Vårdkompetensbehovet i tandvård och Nära vård

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- kansliet stödjer Regionala vårdkompetensrådet med en processledare
- det sker en informationsöverföring och vid behov förankring av rådets frågor i Södra sjukvårdsregionens ledningsgrupp.

Forsknings- och utvecklingsmedel

Regionerna ska samverka inom klinisk forskning och utveckling för att bibehålla och stärka sin position såväl nationellt som internationellt. Stöd för kliniska studier och för annan typ av klinisk, epidemiologisk och vårdvetenskaplig forskning sker bland annat via Kliniska studier Sverige – Forum Söder som är regional nod i Södra sjukvårdsregionen. Stödet ska rikta sig till forskare inom alla professioner inom hälso- och sjukvården i Södra sjukvårdsregionen.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- utvecklings- och förbättringsarbete stimuleras och stöds bland annat genom att erbjuda ekonomiskt stöd via den sjukvårdsregionala utvecklings- och utbildningsfonden
- regionala forskningsmedel inom klinisk patientnära forskning i form av projektanslag respektive doktorandanslag erbjuds
- Forum Söders arbete och tjänsteutbud till forskare och verksamheter i Södra sjukvårdsregionen utvecklas
- en sjukvårdsregional samverkansgrupp (RSG) för forskning och life science fortsätter vara ett forum för utbyte av erfarenheter för att stärka regionernas FoU arbete och knyter ihop regionala och nationella frågor och initiativ

nämnden årligen, i samarbete med Lunds universitet, erbjuds föreläsningar kopplade till "Forskningens dag".

Regionala priser och ersättningar

Budget fastställs för varje mandatperiod av Södra regionvårdsnämnden efter avstämning med regionerna via särskild avtalsgrupp. Regionerna ska samverka avseende prissättning och ersättningar vid gränsöverskridande vård. Detta regleras årligen och beslut om rekommendationer till regionerna fattas av Södra regionvårdsnämnden. För långsiktighet i beslut om samverkan till exempel vid fördelning av verksamhet mellan olika regioner kan i vissa fall skriftlig överenskommelse tas fram. Ekonomiska och administrativa hinder för samverkan ska i möjligaste mån elimineras.

Sjukvårdsregionen ska, när detta är möjligt, gemensamt med övriga sjukvårdsregioner, sträva efter enhetliga ersättningar avseende vård såväl inom som utanför sjukvårdsregionen.

Södra sjukvårdsregionens kansli ska säkerställa att

- Regionala priser och ersättningar följs upp årligen och vid behov korrigeras av Avtalsgruppen
- priser inom Södra sjukvårdsregionen tas fram i enlighet med nationella principer för beräkning av självkostnader och utifrån överenskommen abonnemangsmodel.